

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt 1 scorepunt toegekend.

Tekst 1

1 maximumscore 1

De god Mars was de vader van Romulus / Romulus had een god als vader / Venus was de moeder van (stamvader) Aeneas / Aeneas had een godin als moeder / Het was de wil van de goden dat Rome werd gesticht. Of woorden van overeenkomstige strekking.

2 maximumscore 1

(Romulus) aegritudinem animi (dissimulans) (regel 13-14)

Opmerking

Niet fout rekenen wanneer als antwoord is gegeven 'aegritudinem' (regel 13).

3 maximumscore 2

- ex composito (regel 22) 1
- signo(que) dato (regel 22) 1

Opmerking

Niet fout rekenen wanneer in plaats van 'ex composito (regel 22)' als antwoord is gegeven 'ex composito orta vis (regel 22)' / 'composito (regel 22)'.

4 maximumscore 1

Door het gebruik van het woord rapiendas wordt het roven/meesleuren van de meisjes aanschouwelijk voorgesteld / gevisualiseerd / Het werkwoord rapere is levendiger/sterker/aanschouwelijker dan capere. Of woorden van overeenkomstige strekking.

5 maximumscore 2

- a. rapta zou congrueren met (Magna) pars / het onderwerp 1
 - b. (Magna) pars bestaat uit meer dan één persoon / meisjes 1
- Of woorden van overeenkomstige strekking.

6 maximumscore 2

Magna (regel 23)
 quasdam (regel 24)
 Unam (regel 25)

- indien drie antwoorden juist zijn 2
- indien twee antwoorden juist zijn 1
- indien één of geen antwoord juist is 0

Vraag	Antwoord	Scores
7	maximumscore 2	
	<ul style="list-style-type: none">a. (Romeinse) senatorenb. de vaders (van de meisjes)	1 1
	Of woorden van overeenkomstige strekking.	
8	D	
9	maximumscore 2	
	<ul style="list-style-type: none">a. iniuria (regel 36)b. Hij zei dat de roof het gevolg was geweest van de arrogantie van hun vaders / van het feit dat hun vaders een huwelijk hadden geweigerd	1 1
	Of woorden van overeenkomstige strekking.	
10	maximumscore 2	
	<ul style="list-style-type: none">De meisjes moesten hun woede tot bedaren brengenDe meisjes moesten hun hart aan de mannen schenken	1 1
	Of woorden van overeenkomstige strekking.	
11	maximumscore 2	
	<ul style="list-style-type: none">est is een praesens historicumsunt is een algemeen geldende uitspraak	1 1
	Of woorden van overeenkomstige strekking.	

Tekst 2 en Tekst 1

12	maximumscore 2	
	<ul style="list-style-type: none">a. Annalistenb. penuria mulierum (regel 2)	1 1

Tekst 3

13	maximumscore 2	
	<ul style="list-style-type: none">Toen de Romeinen niet vrij waren / In de koningstijd waren de Romeinen nog nooit belegerd (maar nu worden ze wel belegerd) / Nu de Romeinen vrij zijn, worden ze belegerd (terwijl ze voor die tijd nog nooit belegerd waren)De Romeinen hadden (vroeger / in de koningstijd) vaak de Etrusken (door wie ze nu belegerd worden) verslagen	1 1
	Of woorden van overeenkomstige strekking.	

Eindexamen vwo Latijn 2012 - II

havovwo.nl

Vraag	Antwoord	Scores
14	maximumscore 2	
	<ul style="list-style-type: none">• a. Hij legde zijn plan voor aan de senaat• b. Hij zou als overloper kunnen worden opgepakt	1 1
	Of woorden van overeenkomstige strekking.	
15	maximumscore 2	
	Twee van de volgende antwoorden:	
	<ul style="list-style-type: none">– Het gegeven dat hij een zwaard meenam (dat hij verborg onder zijn kleding).– Het gegeven dat hij voor de plaats waar Porsenna / de koning zat, stil bleef staan.– Het gegeven dat hij iemand anders / de secretaris van Porsenna doodde (in plaats van de koning zelf).– Het gegeven dat hij wilde weten wie (van de twee) Porsenna / de koning was.– Het gegeven dat hij niet durfde vragen wie (van de twee) Porsenna / de koning was.	
	Of woorden van overeenkomstige strekking.	
	per juist antwoord	1
16	maximumscore 1	
	Er werd soldij uitbetaald.	
	Of woorden van overeenkomstige strekking.	
17	maximumscore 2	
	<ul style="list-style-type: none">• Hij wilde zichzelf aanvankelijk niet bekend maken om te voorkomen dat het hem belet zou worden een aanslag te plegen / zijn plan uit te voeren• Als hij na de moord op de secretaris is opgepakt en voor de koning is geleid, komt hij er (vol trots / vastberaden) voor uit dat hij een Romein is / heeft hij niets meer te verliezen / wil hij de Etrusken bang maken door duidelijk te maken dat hij in hun kamp binnen heeft kunnen dringen en dat hij geen angst kent	1 1
	Of woorden van overeenkomstige strekking.	

Vraag	Antwoord	Scores
18	maximumscore 2	
	<ul style="list-style-type: none">a. Porsenna / de koning/vijand doden / Een aanslag plegen op Porsenna / de koning/vijand / Heldendaden verrichtenb. (Moedig) sterven / Gedood/Gemarteld/Gestraft worden	1 1
	Of woorden van overeenkomstige strekking.	
19	maximumscore 2	
	<ul style="list-style-type: none">a. Het lijkt geruststellend dat de koning geen gevecht hoeft te vrezenb. Uit het vervolg blijkt dat er (persoonlijke) aanslagen op hem worden beraamd	1 1
	Of woorden van overeenkomstige strekking.	
20	maximumscore 1	
	De koning vond het een wonder dat Mucius niets van pijn liet merken toen hij zijn hand in het vuur hield / dat Mucius (uit zichzelf) zijn hand in het vuur stak.	
	Of woorden van overeenkomstige strekking.	
21	maximumscore 1	
	Het (ongestraft/ongedeerd) vrijlaten van Mucius.	
	Of woorden van overeenkomstige strekking.	
22	maximumscore 2	
	<ul style="list-style-type: none">a. Erachter komen welke hinderlaag hem te wachten stondb. circumdari ignes (minitabundus t/m iaceret) (regel 28-29)	1 1
	Of woorden van overeenkomstige strekking.	

4.2 Beoordelingsmodel voor de vertaling

Kolon 23

23 maximumscore 1

Proelia (kolon 24) crebra erant,
Er waren talrijke gevechten

Kolon 24

24 maximumscore 2

de occupando ponte
over het innemen/veroveren / de bezetting van de brug / om de brug in te nemen

Eindexamen vwo Latijn 2012 - II

havovwo.nl

Vraag	Antwoord	Scores
Kolon 25 25 maximumscore 2 nec qui poterentur incertis viribus satis discerni poterat. en/maar, omdat de krachtsverhoudingen onduidelijk waren, kon niet voldoende worden onderscheiden/bepaald wie de brug in handen zouden krijgen.	poterat hij kon	0
Kolon 26 26 maximumscore 2 Tum (kolon 27) in vacuum pontem Gallus processit Toen kwam een Galliër (naar voren) de lege brug op	Gallus Gallus	1
Kolon 27 27 maximumscore 1 eximia corporis magnitudine met een uitzonderlijke lichaamsgrootte / met een uitzonderlijk groot lichaam Niet fout rekenen: een uitzonderlijk grote (Galliër)		
Kolon 28 28 maximumscore 1 et quantum maxima voce potuit (kolon 29) inquit en zei zo luid als hij kon		
Kolon 29 29 maximumscore 2 “Quem nunc Roma virum fortissimum habet, “De dapperste man die Rome nu heeft, Niet fout rekenen: De dapperste man van Rome		
Kolon 30 30 maximumscore 2 procedat agedum ad pugnam, moet naar voren komen voor een gevecht / laat hij naar voren komen voor een gevecht / om te vechten, procedat komt naar voren		1

Eindexamen vwo Latijn 2012 - II

havovwo.nl

Vraag	Antwoord	Scores
	Kolon 31	
31	maximumscore 2 ut noster duorum eventus ostendat opdat/zodat de afloop van ons duel (aan)toont / laat zien	
	ut Elke andere betekenis dan opdat/zodat of een synoniem daarvan	0
	Kolon 32	
32	maximumscore 2 utra gens bello sit melior.” welk van beide volkeren / welk volk beter is / het beste is in oorlogvoering.”	
	Kolon 33	
33	maximumscore 1 Diu (kolon 34) silentium fuit, Lange tijd was er stilte / was het stil,	
	Kolon 34	
34	maximumscore 2 inter primores iuvenum Romanorum onder de vooraanstaande(n van de) Romeinse jongemannen, Niet fout rekenen: iuvenum Romanorum van de jongemannen van de Romeinen	
	Kolon 35	
35	maximumscore 2 cum et abnuere certamen vererentur omdat ze (én) bang waren het gevecht te weigeren / af te wijzen Niet fout rekenen: cum toen cum hoewel	0
	Kolon 36	
36	maximumscore 1 et praecipuam sortem periculi petere nollent. en geen groot risico wilden lopen.	
	Kolon 37	
37	maximumscore 2 Tum T. Manlius (kolon 38) ex statione ad dictatorem perguit. Toen ging / Dan gaat T. Manlius van(af) zijn standplaats/(wacht)post (op weg) naar de opperbevelhebber. dictator keizer	1

Eindexamen vwo Latijn 2012 - II

havovwo.nl

Vraag	Antwoord	Scores
	Kolon 38	
38	maximumscore 1 L. filius de zoon van Lucius	
	Kolon 39	
39	maximumscore 2 “Iniussu tuo”, inquit, “imperator, extra ordinem numquam pugnaverim, “Zonder uw bevel” zei/zegt hij, “opperbevelhebber, zou ik nooit buiten (het) gelid / (de) linie willen vechten,	
	imperator keizer Wanneer ook in kolon 37 dictator met keizer is vertaald, hier niet meer aanrekenen	1
	Kolon 40	
40	maximumscore 2 non si certam victoriam videam; zelfs niet als ik een zekere overwinning zou zien / zag / zie;	
	Kolon 41	
41	maximumscore 1 si tu permittis, (maar) als u het (mij) toestaat,	
	Kolon 42	
42	maximumscore 2 volo ego illi beluae ostendere wil ik aan dat monster / die bruut laten zien	
	illi niet verbonden met beluae	0
	Kolon 43	
43	maximumscore 2 me ex ea familia ortum, dat ik uit die familie ben geboren / afkomstig ben,	
	Kolon 44	
44	maximumscore 2 quae Gallorum agmen ex rupe Tarpeia deiecit.” die een/de troep (van) Galliërs van de Tarpeïsche heuvel afgooide.”	
	Niet fout rekenen: Gallorum agmen een Gallische troep quae niet verwijzend naar familia	0

6 Bronvermeldingen

tekst 1	Livius, AUC I 9
tekst 2	Uit: Plutarchus, Vitae Parallelae, Romulus 14-20
tekst 3	Livius, AUC II 12
tekst 4	Livius, AUC VII 9.7-10.3